

Zatürre Aşısı Bilgilendirme Broşürü

1) Neden aşı olalım?

Aşılama hem çocukları hem de yetişkinleri zatürre hastalığından koruyabilir. Zatürre hastalığına yakın temas yoluyla kişiden kişiye yayılabilen bakteriler neden olur. Kulak enfeksiyonlarına ve ayrıca aşağıdaki dokuların daha ciddi enfeksiyonlarına da neden olabilir:

- Akciğerler (zatürre)
- Kan (bakteriyemi)
- Beyin ve omurilik zarları (menenjit)

Pnömonok pnömonisi (zatürre) erişkinlerde çok yaygındır. Herkes zatürre hastalığına yakalanabilir ancak 2 yaşın altındaki çocuklar, 65 yaş ve üstü yetişkinler, bazı tıbbi durumları olan kişiler ve sigara içenler en yüksek risk altındadır. Aşı bulunduğu dan beri çocuklarda şiddetli zatürre hastalığı % 88 oranında düşmüştür. ABD’de her yıl yaklaşık 18.000 yaşlı yetişkin zatürre hastalığından ölmektedir. Bu durum aşılama yoluyla hastalığın önlenmesini daha da önemli hale getirmiştir. İki tip Zatürre aşısı bulunmaktadır.

2) Kimler Kullanmalı?

Zatürre aşılarından biri 13 tip bakteriye karşı korur. Bu aşı rutin olarak 2, 4, 6 ve 12-15 aylık çocuklara yapılır. Ayrıca bazı sağlık sorunları olan 2 ila 64 yaş arasındaki kişiler ile 65 yaş ve üstü tüm yetişkinler için önerilir. Ömür boyu koruma sağlar, tekrar gerektirmez.

Diğer zatürre aşısı 23 tip bakteriye karşı korur. Kronik akciğer, kalp, karaciğer hastalığı, diyabet, alkolizm, sigara içiciliği olan erişkinlere uygulanabilir ve bu hastalara tekrar aşılama önerilmemiştir. Bağışıklık sistemini baskılayan hastalığı olanlar, kronik böbrek hastalığı olanlar ve 65 yaş üzerindeki sağlıklı bireylere aşıdan 5 yıl sonra tekrar aşılama önerilmektedir. Sağlıklı bireylerde ve iki yaş altındaki bebeklerde aşı endikasyonu yoktur.

3) Kimlere bu aşı yapılmamalı?

Daha önceden bir zatürre aşısına veya difteri içeren herhangi bir aşıya karşı hayatı tehdit eden alerjik bir reaksiyon göstermiş kişilere yapılmamalıdır. Bu aşının herhangi bir bileşenine karşı şiddetli alerjisi olanlara aşı yapılmamalıdır.

4) Zatürre Aşısı Coronaya karşı korur mu?

Zatürre aşısı bakteriyel pnömoniyeye (zatürre) karşı koruyucudur. Corona bir virüstür ve virüse karşı bağışıklık oluşturmaz. Covid-19 pnömonisi direkt virüs aracılığıyla ortaya çıktığı için aşının böyle bir koruyuculuğu yoktur. Özellikle sonbahar ve kışa girerken zatürre aşısının grip aşısı ile birlikte uygulanması direk Covid-19’ a etki etmez. Fakat zatürre yakalanma riski yüksek olan kişilerde Covid-19 enfeksiyonu sonrasında gelişebilecek zatürre riskini azaltır.

5) Yan Etkiler

Herhangi bir ilaç gibi bir aşının da reaksiyona yani yan etkiye neden olma riski vardır. Bunlar genellikle hafiftir ve kendiliğinden kaybolurlar, ancak ciddi reaksiyonlar da mümkündür. Daha fazla bilgi için doktorunuza ve eczacınıza danışınız.

6) Ciddi bir reaksiyon olursa?

Neye dikkat etmeliyim? Ciddi alerjik reaksiyon belirtileri kaşıntı, yüzün ve boğazın şişmesi, nefes darlığı, hızlı kalp atışı, sersemlik, güçsüzlük ve yüksek ateş olabilir. Bunlar, aşılamadan sonra genellikle birkaç dakika ila birkaç saat içinde başlar. Ne yapmalıyım? Ciddi bir alerjik reaksiyon veya bekleyemeyecek kadar acil başka bir durum olduğunu düşünüyorsanız, 112’yi arayınız ve kişiyi en yakın hastaneye götürünüz.

7) Aşıya nasıl ve nereden ulaşabilirim?

2 yaşından küçükler, kronik hastalığı olanlar, 65 yaşından büyük kişiler ücretsiz olarak bağlı buldukları aile hekimleri vasıtasıyla aşıya ulaşabilirler. Bu gruplar dışında bulunan kişiler aşıyı eczaneden temin edebilirler.

